

Titel: Udrag fra Notesbog 11

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K19", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Jette Knudsen; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not11-kom-shoot-not11-57.pdf> (tilgået 04. juni 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Fichte og hans ... ud af sig selv** : Den ty. fil. Johann Gottlieb Fichte (1762-1814), prof. i Jena 1794-1799 og fra 1810 i Berlin, søgte i sit hovedværk *Grundlage der gesammten Wissenschaftslehre* (1794) at udarbejde et filosofisk system, som i lighed med Descartes' (310,21) tog udgangspunkt i jeg'et el. subjektet. Modsat Descartes hævder Fichte imidlertid, at jeg'et – som det første princip i erkendelsen – ikke kan være noget givet, et faktum (ty. »Tatsache«), men må stå for en aktivitet el. en handling (ty. »Tathandlung«). Videnskabslærens grundprincip er således, at det handlende subjekt sætter el. frembringer et ikke-jeg (objekt); og ud fra modsætningen ml. jeg og ikke-jeg lader alle begreber, som kendetegner vores virkelighedserkendelse, sig aflede. Sml. *Paulus*, s. 343f.

I trykt udgave: Bind 19 side 310 linje 20